

Ulkoasiainministeriö

LÄHETE

UM2007-00225

POL-06 Finne Nea

23.1.2007

Viite **UTP 36/2007 vp**

Asia

EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Toimintasuunnitelma Suomen osallistumiseksi Globaali kumppanuus -ohjelmaan

Ohessa toimitetaan eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle perustuslain 97§ mukaisesti muistio, joka käsittelee toimintasuunnitelmaa Suomen osallistumiseksi Globaali kumppanuus -ohjelmaan.

Eurooppakirjeenvaihtaja

Jarno Syrjälä

Toimintasuunnitelma Suomen osallistumiseksi Globaali kumppanuus -ohjelmaan

Sisältö

I Johdanto	3
II Toimintasuunnitelma.....	4
Ydinaseet ja -materiaali	4
Kemialliset aseet	6
Maksatukset ja hallinto	7
III Tausta	9
Globaali kumppanuus -ohjelma	9
Suomen aiemmat ja käynnissä olevat Globaali kumppanuus -hankkeet.....	10
Liitteet	12
Liite 1: Ydinalan Globaali kumppanuus -yhteistyö Venäjällä	12
Liite 2: Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamisohjelma.....	14
Liite 3: Muiden avunantajien Globaali kumppanuus -sitoumukset	16
Liite 4: Suomen Globaali kumppanuus -hankkeet	17
Liite 5: EU:n Globaali kumppanuus -hankkeet.....	19

I Johdanto

G8 Globaali kumppanuus on G8-maiden huippukokouksessaan vuonna 2002 käynnistämä ohjelma, jonka tavoitteena on ehkäistä joukkotuhoaseiden leviämistä ja edistää aseidenriisuntaa, terrorismin vastaista toimintaa sekä ydinturvallisuutta entisen Neuvostoliiton alueella. Globaali kumppanuus -ohjelmaan on tarkoitus suunnata yhteensä 20 miljardia US dollaria kymmenen vuoden aikana vuosina 2002-2012. Keskustelut v. 2012 jälkeisistä sitoumuksista ja prioriteeteista ovat käynnistymässä. Tällä hetkellä Yhdysvallat kattaa Globaali kumppanuus -rahoituksesta suurimman osan, mutta mukana on G8-maiden lisäksi suuri joukko avunantajia.

Globaali kumppanuus -ohjelma on ensi vaiheessa keskittynyt Venäjän ydin- ja kemiallisiin aseisiin. Biologisten aseiden osalta ohjelma on lähtemässä käyntiin. Venäjän Globaali kumppanuus -prioriteetit ovat kemiallisten aseiden tuhoaminen ja vanhojen ydinsukellusveneiden alasajo. Venäjän oma panos erityisesti kemiallisten aseiden tuhoamiseen on kasvussa. Ukraina tuli Globaali kumppanuuden piiriin v. 2004, mutta hankkeet siellä ovat vasta alkuvaiheessa.

Globaali kumppanuus -ohjelman kelpoisuuskriteerit on määritelty melko löyhästi, ja yksittäisten hankkeiden Globaali kumppanuus -kelpoisuudesta voidaan esittää erilaisia tulkintoja. Tämä on vaikeuttanut Globaali kumppanuus -rahoitustavoitteiden toteutumisen seuranta ja ajoittain aiheuttanut erimielisyyksiä ohjelman rahoittajien ja hyödynsaajien välille.

Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko (SELKO) vuodelta 2004 linjaa Suomen osallistuvan Globaali kumppanuus -ohjelmaan osana Suomen panosta kansainvälisen turvallisuuden vahvistamiseen ja terrorismin torjumiseen. SELKO toteaa, että Globaali kumppanuus -ohjelma on suoraan myös Venäjän naapurimaiden turvallisuutta lisäävä tekijä. Osallistumalla ohjelmaan Suomi on mukana ehkäisemässä joukkotuhoaseisiin liittyviä onnettomuuksia lähialueilla ja varmistamassa, ettei Suomea käytetä kauttakulkumaana tällaisten aseiden ja aineiden kuljetukseen. Turvallisuusulottuvuuden lisäksi osallistuminen Globaali kumppanuus -ohjelmaan on myönteinen signaali sekä Suomen Venäjä-suhteiden että transatlanttisen yhteistyön kannalta.

Suomi liittyi Globaali kumppanuus -ohjelmaan vuonna 2003 ja ilmoitti keväällä 2004 sitoutuvansa tukemaan ohjelmaa vuosina 2004-14 10-15 milj. eurolla. Tavoitteenasettelu perustui arvioon Suomen Venäjän ydinturvallisuus- ja joukkotuhoasekysymyksille vv. 1992-2002 antaman rahoituksen jatkumisesta vastaavalla tasolla 10-vuotiskaudella 2004-14. Suomen lähialueilla toteutettavan ydinturvallisuusyhteistyön laajuuden johdosta Suomi on jo nyt lähellä em. rahoitustavoitteen alarajan saavuttamista: vuosina 2004-2006 Suomi on rahoittanut Globaali kumppanuus -kelpoisia hankkeita jo n. 9,6 milj. eurolla. Alarajan saavuttaminen ei kuitenkaan tarkoita, ettei erityisesti ydinturvallisuusyhteistyötä Venäjällä olisi tarpeen jatkaa. Yhteistyön jatkamista puoltavat sekä joukkotuhoaseiden leviämisen ehkäiseminen että muut Suomen lähialueyhteistyötavoitteet. Toisaalta lähialueyhteistyön määrärahakehysten voimakas lasku edellyttää tuen huomattavaa supistamista.

SELKO 2004:n mukaisesti tässä esitetään toimintasuunnitelma Suomen Globaali kumppanuus -ohjelman puitteissa rahoitettavaksi ehdotettavista hankkeista ja niihin kohdennettavista määrärahoista vuosille 2007-14. Suunnitelmaan sisältyvien hankkeiden rahoittaminen edellyttää eduskunnan vuosittaista budjettihyväksyntää. Nykyisen laskevan lähialueyhteistyön määrärahakehysten puitteissa

Globaali kumppanuus -hankkeet joutuvat lisäksi kilpailemaan määrärahoista muiden lähialueyhteistyöprioriteettien kanssa, joten hankkeiden rahoitus ei ole taattu.

Toimintasuunnitelmassa esitetty Suomen Globaali kumppanuus -rahoituksen kokonaistaso kohoaisi yhteensä yli 22 milj. euroon kaudella 2004-2014. Toimintasuunnitelmassa ei kuitenkaan esitetä Suomen kansainvälisesti ilmoittaman rahoitussitoumuksen vastaavaa korottamista. Korkeamman rahoitussitoumuksen ilmoittaminen ei olisi perusteltua edellä esitettyjen, ohjelman kelpoisuus-kriteerien tulkintaan ja lähialueyhteistyön määrärahojen laskuun liittyvien epävarmuuksien takia, eikä myöskään siksi, että valtiontalouden kehyspäätös ei vielä kata vuosia 2012-14. Asiaa on kuitenkin syytä tarkastella uudelleen toimintasuunnitelman toteuttamisen edistyessä.

II Toimintasuunnitelma

Suomi jatkaa Globaali kumppanuus -tukensa keskittämistä ydin- ja kemiallisiin aseisiin ja aineisiin liittyviin hankkeisiin. Nämä alueet ovat Venäjän Globaali kumppanuus -prioriteetteja, tukevat Suomen yleisiä asevalvontatavoitteita, ovat Suomen kansallisten turvallisuusnäkökohtien kannalta keskeisimpiä ja Suomella on niillä kansainvälisesti tunnustettua osaamista. Biologisiin aseisiin liittyviin hankkeisiin Suomi osallistuu EU:n kautta.

Suomen tuki keskitetään Venäjälle, joka on Globaali kumppanuus -ohjelman suurin haaste ja jonka kemiallisten aseiden tuhoamisohjelman toteutuminen aikataulussa on keskeistä Kemiallisten aseiden kieltosopimuksen uskottavuudelle. Ukrainaa ja ohjelmaan mahdollisesti mukaan tulevia Keski-Aasian maita Suomi tukee pääsääntöisesti EU:n kautta. Näiden maiden prioriteettien tarkentuessa harkitaan niiden ottamista Suomen tuen piiriin, milloin tähän on erityiset perusteet.

Suomi osallistuu aktiivisesti Globaali kumppanuus -yhteistyötä koskevaan avunantajien koordinaatioon ja kokemusten vaihtoon.

Ydinaseet ja -materiaali

Suomen Globaali kumppanuus -tuki ydinaseiden alalla perustuu lähialueyhteistyön puitteissa toteutettaviin ydinturvallisuushankkeisiin, jotka tukevat sekä Globaali kumppanuuden että hallituksen lähialueyhteistyön strategian tavoitteita. Venäjän ydinturvallisuuden kehittäminen vaatii pitkäkestoista apunaposta, joten Suomen tuki ajoittuu koko toimintasuunnitelman ajalle 2007-14.

Suomen ydinalan Globaali kumppanuus -tuen tasoon heijastuu valtioneuvoston 23.3.2006 tekemä valtiontalouden kehyspäätös. Päätöksen mukaisesti Suomen lähialueyhteistyötä kehitetään hallinnonalojen harjoittaman suoran kahdenvälisen, normaaleista toimintamenoista rahoitettavan yhteistyön suuntaan, ja tämän myötä lähialuevarojen taso laskee kehyskaudena n. 10 milj. euroa. Tämä rajoittaa huomattavasti Suomen mahdollisuuksia osallistua monenkeskisiin rahoitusjärjestelyihin. Suomen kahdenvälisesti toteuttaman ydinturvallisuusyhteistyön painoarvo lähialueyhteistyössä on tarkoitus pitää nykytasolla, mutta lähialueyhteistyön määräraha-kehysten laskiessa myös tämän yhteistyöalan rahoituksen kokonaistaso laskee.

Suomen kahdenvälinen ydinturvallisuusyhteistyö Venäjällä

Suomen kahdenvälinen ydinturvallisuusyhteistyö Venäjällä muodostaa tällä hetkellä n. 9 % Suomen lähialueyhteistyöstä ja osuus on tarkoitus säilyttää nykytasolla. Tämä merkitsee kahdenvälisen ydinturvallisuusyhteistyön kokonaistason laskua nykyiseltä n. 2 milj. euron vuositasolta n. 1,2 milj. euron vuositasolle vuoteen 2011 mennessä ja mahdollisesti vielä tämän jälkeen.

Suomen kahdenvälisen ydinturvallisuusyhteistyön päätoteuttajana toimii Säteilyturvakeskus (STUK), jolla on kansainvälisesti ainutlaatuista asiantuntemusta Venäjän ydinturvallisuuskysymyksistä ja toimiva yhteistyöverkosto Venäjällä. STUK:n keskeinen asema yhteistyön toteuttajana on perusteltua säilyttää jatkossakin. STUK:n toteuttaman yhteistyön pääalat - ydinvoimalaitosten turvajärjestelyjen parantaminen, ydinsulkuvalvonta, ydinjätehuolto, säteilyvalvonta ja valmiustoiminta ja sääntely-yhteistyö - perustuvat Suomen ja Venäjän yhdessä määrittelemiін prioriteetteihin, ja niillä tehtävälle yhteistyölle on muokattu toimivat menettelytavat. Tämä puoltaa näiden painopisteiden säilyttämistä myös tulevina vuosina.

Ydinvoimalaitosten turvajärjestelyjen osalta Suomi jatkaa tukeaan Suomen itärajan läheisyydessä sijaitsevien Leningradin ja Kuolan voimalaitoksille. Tuen kokonaistasoa lasketaan nykyisestä yli 1,1 milj. eurosta asteittain kohti n. 500 000 euron vuositasoa vv. 2007-14. Tuki kattaa koulutuksen, turvallisuusanalyysien ja työmenetelmien kehittämisen lisäksi myös pienten teknisten parannusten rahoittamisen voimaloiden teknisen ja paloturvallisuuden vahvistamiseksi. Hankkeiden toteuttajana toimii Säteilyturvakeskus, joka on toteuttanut myös aiemmat hankkeet näissä ydinvoimalaitoksissa. Venäjän puolella yhteistyöstä vastaa Rosenergoatom.

Voimalaitosten turvajärjestelyjen kohentamisen rinnalla jatketaan tukea Leningradin ja Kuolan laitosten ja niitä ympäröivien alueiden säteilyvalvonnan ja onnettomuusvalmiuden parantamiselle. Tuki laskee kaudella 2007-14 nykyiseltä n. 150 000 euron vuositasolta n. 70 000 euron vuositasolle. Suomi tukee sekä laitosten ympäristön säteilyvalvontaa että työntekijöiden annosvalvontaa. Lisäksi rahoitetaan valmiustoimintaa, johon liittyvät yhteydet Venäjän ja Suomen valmiusorganisaatioihin.

Suomen tukea Venäjän ydinsulkuvalvonnalle jatketaan n. 115 000 eurosta n. 50 000 euroon laskevalla vuositasolla. Tuki keskitetään niille aloille, joiden tarpeet on käynnissä olevassa yhteistyössä tunnistettu suurimmiksi ja joilla yhteistyötä on jo käynnissä. Näihin kuuluvat Venäjän radioaktiivisia aineita koskevan säännösten ja siihen liittyvien toimeenpanovalmiuksien kehittäminen; raja- ja tulliviranomaisten koulutus; ydinpoltoaineen mittausten menetelmien kehittäminen ja mittauskoulutus, radioaktiivisten aineiden kuljetusten valvonnan kehittäminen sekä yhteistyö Kansainvälisen atomienergiajärjestö IAEA:n lisäpöytäkirjan toimeenpanossa. Hankkeet toteutetaan Säteilyturvakeskuksen ja Venäjän Rostechndzorin yhteistyösopimuksen puitteissa, ja niihin osallistuvat aiheesta riippuen muut suomalaiset viranomais- ja asiantuntijatahot. Suomen yhteistyö on pääosin teknistä apua, mutta myös pieniä laitehankintoja voidaan rahoittaa. Suomi tukee lisäksi sääntely-yhteistyön alaan kuuluvaa yhteistyötä Venäjän säteily- ja ydinturvallisuusviranomaisen Rostechndzorin kanssa. Tukea rahoitetaan n. 170 000 eurosta 75 000 euroon laskevalla vuositasolla vv. 2007-14. Yhteistyöllä tuetaan mm. Venäjän viranomaisen analyysivalmiuksia ja hyväksymismenettelyjen parantamista. Tuen puitteissa on rahoitettu pienimuotoisesti myös Ukrainan ydinturvallisuusviranomaisen valmiuksien kehittämistä.

Sekä non-proliferaatio- että ympäristötavoitteisiin vastaavaa tukea Venäjän lähialueiden ydinjätehuollon parantamiseksi jatketaan kaudella 2007-14 n. 100 000 eurosta n. 50 000 euroon laskevalla vuositasolla. Tuella rahoitetaan STUK:n toteuttamaa monenkeskistä ydinjäteyhteistyötä sekä kahdenvälistä säädösyhteistyötä ja tiedonvaihtoa Venäjän kanssa. Yhteistyökumppanina Venäjällä on ydinenergiavirasto Rosatom. Lähialueyhteistyöohjelman säteily- ja ydinturvallisuusosuuksien tehokkaan hallinnon varmistamiseksi rahoitetaan lisäksi ohjelman suunnitteluun, tulkkaukseen ja sihteeripalveluihin, seurantaan, raportointiin ja kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä kustannuksia.

Monenkeskinen yhteistyö Venäjällä

Venäjän ydinsukellusveneidä purkamisen kuuluu kemiallisten aseiden ohella Venäjän Globaali kumppanuus -prioriteetteihin. Suomi tukee ydinsukellusveneidä alasajoa Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin hallinnoiman Pohjoisen ulottuvuuden ympäristörahan ydinturvallisuusikkunan (PUYK) kautta, koska Suomella ei ole alalla omaa erityisosaamista. Ikkunan maksatukset ovat käynnistyneet hitaasti, joten siihen ei ehdoteta lisäpanostuksia vv. 2007-14. Suomen tuki Tsernobylin suojarahastolle jatkuu vuoteen 2007, jolloin tähän on tarkoitus varata 300 000 euroa. Laskevat lähialueyhteistyökehikset eivät mahdollista osallistumista uusiin monenkeskisiin ydinturvallisuusalan yhteistyöhankkeisiin tai plurilateraalisiiin yhteistyöhankkeisiin muiden yksittäisten avunantajien kanssa.

Kemialliset aseet

Suomen tuki Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamiselle toteutetaan pääasiallisesti Venäjän hallituksen hyväksymän ja Venäjän federaation teollisuusviraston alaisen tuhoamisohjelman puitteissa. Suomen rahoittamat hankkeet perustuvat Venäjän esityksiin ja Venäjä hallinnoi hankkeita. Suomi edellyttää, että Kemiallisten aseiden kieltojärjestön tarkastukset toteutetaan Venäjällä Kemiallisten aseiden kielto sopimuksen edellyttämässä laajuudessa.

Kemiallisten aseiden tuhoamishankkeiden suuri mittakaava huomioiden Suomen hankkeet pyritään toteuttamaan yhteistyössä muiden avunantajien kanssa. Avunantajien yhteistyöllä vähennetään Suomelle ja Venäjälle koituvaa hallinnollista rasitetta ja hallitaan hankkeisiin liittyviä riskejä. Toimeenpanojärjestelyjen kautta varmistetaan Suomen tuen riittävä näkyvyys. Yhteistyökumppaneita haetaan avunantajista, jotka ovat profiililtaan lähellä Suomea. Alustavia keskusteluja on käyty Saksan, Alankomaiden, Sveitsin ja Ison-Britannian kanssa.

Suomi tukee infrastruktuurihankkeita, jotka suoraan liittyvät aseiden tuhoamiseen. Hallinnollisen tehokkuuden varmistamiseksi tuettavien hankkeiden määrä rajataan pieneksi: Suomi osallistuu 1-2 hankkeeseen, joissa Suomen panos on yhteensä n. 850 000 euroa. Hankkeet toteutetaan yhdellä tai kahdella niistä neljästä kemiallisten aseiden varasto- ja tuhoamisalueesta, joiden tuhoamislaitosten rakentaminen on - osin ulkomaisen avun vähyden takia - kesken tai ei ole käynnistynyt (Maradikovsky, Leonidovka, Pochep, Kizner). Tuhoamislaitosten maantieteellinen sijainti ei ole määräävä tekijä, koska ne kaikki sijaitsevat vähintään 900 km:n etäisyydellä Suomen rajasta. Hankevalinnassa tutkitaan mahdollisuuksia hyödyntää suomalaista osaamista ja teknologiaa ja haetaan synergioita non-proliferaatio- ja ympäristönsuojelutavoitteiden välillä.

Suomi jatkaa pienimuotoista tukea kansalaisjärjestöjen toteuttamille, Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamisohjelmaan liittyville tiedottamis- ja kansalaistiedostamishankkeille. Tällä toiminnalla on tärkeä rooli tuhoamisohjelman onnistumisessa ja laajemmin Suomen hallituksen lähialueyhteistyöstrategian tavoittelemassa Venäjän kansalaisyhteiskunnan vahvistumisessa. Kumppaneiksi valitaan järjestöjä, joilla on edellytykset tuloksekkaaseen toimintaan, mutta pyritään mahdollisuuksien mukaan tukemaan myös aseidenriisuntakysymyksissä toimivan kansalaisjärjestökentän monipuolistumista Venäjällä.

Ajallisesti Suomen tuki kemiallisten aseiden tuhoamiselle keskittyy vuosille 2007-08. Venäjä on kemiallisten aseiden kieltosopimuksen puitteissa sitoutunut tuhoamaan kemiallisten aseiden varastonsa sopimuksen viimeiseen tuhoamistakarajaan v. 2012 mennessä. Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamisohjelman mukaisesti kaikkien tuhoamislaitosten on tarkoitus olla toiminnassa v. 2009 mennessä, mutta ohjelman toteuttaminen on hieman aikataulusta jäljessä. Kansalaistiedottamis ja -tiedostamistuki jatkuu koko tuhoamisohjelman toimeenpanon ajan.

Maksatukset ja hallinto

Toimintasuunnitelman mukaiset maksatukset jakautuvat suunnitelman kattamille vuosille alustavasti seuraavasti: kahdenvälistä ydinturvallisuuteen liittyvää yhteistyötä rahoitetaan n. 2 milj. eurosta asteittain n. 1 milj. euroon laskevalla vuositasolla vv. 2007-14. Tuki kemiallisten aseiden tuhoamishankkeille, n. 850 000 euroa, sisällytetään vuoden 2007 talousarvioesitykseen, mutta osa hankkeen maksatuksista voi ajoittua vuodelle 2008. Kemiallisten aseiden tuhoamiseen liittyviä kansalaisjärjestöhankkeita rahoitetaan vv. 2007-11 n. 150 000 euron vuositasolla. Yhteensä toimintasuunnitelmaan liittyvien hankkeiden maksatusten arvioidaan ylittävän v. 2007 3 milj. euroa, mutta laskevan lähialueyhteistyön määrärahojen vähenemisen myötä alle 1 milj. euron vuositasolle lähestyttäessä vuotta 2014.

Suomen vv. 2004-06 Globaali kumppanuus -hankkeet on rahoitettu lähialueyhteistyön budjettikohdasta tähän tarkoitukseen varatuista määrärahoista. Hankkeita on hallinnoinut Suomessa ulkoasiainministeriö. Näitä käytäntöjä esitetään jatkettavaksi. Valtiontalouden kehyspäättöksen määrittelemän laskevan lähialueyhteistyökehyksen puitteissa Globaali kumppanuus -hankkeet joutuvat kuitenkin kilpailemaan supistuvista määrärahoista muiden lähialueyhteistyöprioriteettien kanssa, joten hankkeiden rahoitus ei ole turvattu. Kehyspäättös ei lisäksi kata toimintasuunnitelman viimeisiä vuosia 2012-14.

Taulukko 1:**Toteutuneet ja arvioidut tulevat maksatukset 2004-14 (milj. euroa) (alustava)¹**

Yhteistyöalue	2004-06	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Yht. 2007-14	Yht. 2004-14
Ydinturvallisuus/Suomen kahdenvälinen yhteistyö	5,860	2,000	1,755	1,576	1,396	1,214	1,093	0,983	0,885	10,902	16,762
- <i>Ydinvoimaloiden turvajärjestelyt</i>	3,370	1,130	0,992	0,890	0,788	0,686	0,618	0,555	0,500	6,159	9,529
- <i>Säteilyvalvonta ja valmiustoiminta</i>	0,460	0,160	0,140	0,126	0,112	0,097	0,087	0,079	0,071	0,872	1,332
- <i>Ydinsulkuvalvonta</i>	0,345	0,115	0,101	0,091	0,080	0,070	0,063	0,057	0,051	0,628	0,973
- <i>Säätely-yhteistyö (Venäjä, Ukraina)</i>	0,470	0,170	0,149	0,134	0,119	0,103	0,093	0,084	0,075	0,927	1,397
- <i>Ydinjätehuollon parantaminen</i>	0,270	0,110	0,097	0,087	0,077	0,067	0,060	0,054	0,049	0,601	0,871
- <i>Yhteistyön hallinto yms</i>	0,945	0,315	0,276	0,248	0,220	0,191	0,172	0,155	0,139	1,716	2,661
Ydinturvallisuus/monenkeskiset ohjelmat	2,695	0,300	-	-	-	-	-	-	-	0,300	2,995
- <i>Zheleznogorskin fossiilivoimalaitos</i>	0,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,500
- <i>Pohjoisen ulottuvuuden ydinturvallisuusikkuna</i>	1,495	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,495
- <i>Tsernobylin suojarahasto</i>	0,700	0,300	-	-	-	-	-	-	-	0,300	1,000
Kemialliset aseet	1,025	1,000	0,150	0,150	0,150	0,150	-	-	-	1,600	2,625
- <i>Infrastruktuurihankkeet</i>	0,550	0,850	-	-	-	-	-	-	-	0,850	1,400
- <i>Kansalaisjärjestöhankkeet</i>	0,475	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	-	-	-	0,750	1,225
Yhteensä	9,580	3,300	1,905	1,726	1,546	1,364	1,093	0,983	0,885	12,802	22,382

¹ Maksatusarviot perustuvat sille oletukselle, että Suomen kahdenvälisesti toteuttaman ydinturvallisuusyhteistyön osuus laskevista lähialueyhteistyön määrärahaehyksistä pysyy nykytasolla eli n. 9 %:ssa. Vuosien 2012-14 osalta arvio perustuu varovaiseen oletukseen siitä, että lähialueyhteistyön määrärahaehyys jatkaa vv. 2007-11 kehyspäätöksen mukaista n. 10 %:n vuosittaista laskuaan.

III Tausta

Globaali kumppanuus -ohjelma

G8 Globaali kumppanuus on G8-maiden huippukokouksessaan Kanadan Kananaskisissa vuonna 2002 käynnistämä ohjelma. Sen tavoitteena on ehkäistä joukkotuhoaseiden leviämistä ja edistää aseidenriisun, terrorismin vastaista toimintaa sekä ydinturvallisuuden parantamista entisen Neuvostoliiton alueella. Ensi vaiheessa ohjelma on keskittynyt Venäjään. Globaali kumppanuus -ohjelman käynnistämisen taustalla olivat vuoden 2001 syyskuun 11:n terrori-iskut ja pelko joukkotuhoaseiden päättymisestä terroristien käyttöön.

Globaali kumppanuus -ohjelmaan on tarkoitus suunnata yhteensä 20 miljardia dollaria (USD) eli 15,7 miljardia euroa² kymmenen vuoden aikana vuosina 2002-2012. Yhdysvallat on sitoutunut kattamaan summasta ylivoimaisesti suurimman osan, 10 mrd US dollaria. Muista rahoittajista huomattavia sitoumuksia ovat tehneet Euroopan unioni (1 mrd euroa), Saksa (1,5 mrd euroa), Italia (1 mrd euroa), Ranska (750 milj. euroa), Kanada (703 milj. euroa) ja Iso-Britannia (588 milj.euroa) (ks. tarkemmin liite 3). G8-maiden lisäksi Globaali kumppanuus -ohjelmaan ovat liittyneet Suomi, Ruotsi, Norja, Hollanti, Sveitsi, Puola, Australia, Belgia, Irlanti, Etelä-Korea, Tanska, Tsekki ja Uusi-Seelanti.

Globaali kumppanuus -ohjelmaan osallistuvat maat raportoivat kukin ohjelman toimeenpanosta vuosittain, ja tältä pohjalta laaditaan yhteenvetoraportti G8-huippukokoukselle. Ohjelman avunantajakoordinaatio tapahtuu kahdesti vuodessa kokoontuvissa Globaali kumppanuus -avunantajakokouksissa ja muissa asia- ja hankekohtaisissa kokouksissa.

Globaali kumppanuus -ohjelman kriteerit

Globaali kumppanuus -ohjelman perustaneessa G8-huippukokouksessa vuonna 2002 sovittiin ohjelman neljäksi prioriteettialueeksi kemiallisten aseiden tuhoaminen, ydinsukellusveneiden purkaminen, fissiilimateriaalin hävittäminen ja aseohjelmissa toimineiden tutkijoiden uudelleentyöllistäminen. Ohjelman puitteissa osana fissiilimateriaalin hävittämistä on mahdollista mm. plutoniumia tuottavien voimalaitosten korvaaminen muulla energiantuotannolla ja korkearikasteisen ydinpolttoaineen palauttaminen Venäjälle. Prioriteettien ohella Globaali kumppanuus -kelpoisiksi toimiksi on katsottu myös ydinmateriaalin ja -laitosten turvajärjestelyt ja ydinmateriaalia koskeva tilinpito.

Ydin- ja kemiallisten aseiden lisäksi Globaali kumppanuus -ohjelma kattaa biologiset aseet, mutta näihin liittyvien kysymysten monitahoisuus ja ao. aseita koskevan kieltosopimusregiimin heikkous ovat hidastaneet yhteistyötä sektorilla. Biologiin aseisiin liittyviä Globaali kumppanuus -hankkeita on kuitenkin vähitellen käynnistymässä.

Globaali kumppanuus -ohjelman sovittiin Kananaskisin huippukokouksessa keskittävän ensi vaiheessa Venäjään. Ukrainan mukaanottamisesta päätettiin vuonna 2004. Yhdeksän muuta entisen Neuvostoliiton maata on osoittanut kiinnostusta liittyä ohjelmaan. Maiden kanssa keskustellaan

² Vaihtokurssi 27.6.2006

parhaillaan niiden hanke-ehdotuksista sekä niiden valmiudesta täyttää Kananaskisissa sovitut osallistumisehdot.

Koska Globaali kumppanuus -ohjelman kriteerit on määritelty melko avoimesti, ohjelman alaiseksi toiminnaksi on raportoitu hyvinkin erilaisia hankkeita. Venäjä on ajoittain kiinnittänyt tähän huomiota ja vaatinut hankkeiden selvempää kohdentamista sen prioriteettialueille ainakin vuoteen 2012 asti. Viimeisimmissä Venäjän ja avunantajamaiden keskusteluissa on kuitenkin päästy yhteisymmärrykseen laajasta, Kananaskisin G8-huippukokouksessa sovittuihin yhteistyöaloihin perustuvasta lähestymistavasta.

Suomen aiemmat ja käynnissä olevat Globaali kumppanuus -hankkeet³

Suomen lähialueyhteistyötuki Globaali kumppanuus -ohjelman tyyppisille hankkeille Venäjällä oli ennen itse ohjelman käynnistymistä vv. 1992-2002 yht. n. 20,5 milj. euroa, joka jakaantui eri käyttötarkoituksiin seuraavasti:

- Ydinmateriaalivalvonta	3,7 milj.euroa
- Ydinjätehankkeet	1,8 milj.euroa
- Ydinvoimaloiden turvajärjestelyt (Leningrad, Kuola)	13,6 milj.euroa
- Kemiaallisten aseiden tuhoaminen	0,4 milj.euroa
- Aseohjelmissa työskennelleiden tutkijoiden työllistäminen	1,0 milj.euroa

Suomi liittyi Globaali kumppanuus -ohjelmaan vuonna 2003 ja sitoutui vuonna 2004 rahoittamaan ohjelmaa 10-15 miljoonalla eurolla vuosina 2004-2014. Vuosina 2004-06 Suomi on rahoittanut Globaali kumppanuus -ohjelman kattamia aloja Venäjällä ja Ukrainassa yhteensä 9,580 milj. eurolla (ks. liite 4). Suomen tuki on rahoitettu lähialueyhteistyömäärärahoista.

Ydinaseiden alalla Suomi on Globaali kumppanuus -ohjelmaan liittymisensä jälkeen vv. 2004-06 rahoittanut kahdenvälisen yhteistyön puitteissa Venäjän ydinsulkuvalvontaa 345 000 eurolla, Kuolan ja Leningradin ydinvoimaloiden turvajärjestelyjä 3,370 milj. eurolla, ydinjätehuollon parantamista Venäjällä 270 000 eurolla, säteilyvalvontaa ja valmiustoimintaa 460 000 eurolla ja sääntely-yhteistyötä 470 000 eurolla. Suomalaisten asiantuntijatahojen muuhun kansainväliseen ydinalan yhteistyöhön ja yhteistyöohjelman hallintoon on lähialuevaroista panostettu vv. 2004-06 945 000 euroa.

Suomi tukee vuonna 2006 500 000 eurolla Yhdysvaltojen hanketta Venäjän Zheleznogorskin plutoniumia tuottavan voimalan korvaamiseksi fossiilikäyttöisellä voimalaitoksella. Suomi on rahoittanut Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) Pohjoisen ulottuvuuden ympäristöohjelman (NDEP) Globaali kumppanuus -kelpoista ydinturvallisuusikkunaa (PUYK) yht. 2 milj. eurolla vuosina 2002-06. Ukrainassa Suomi rahoittaa Tsernobylin suojarahastoa yhteensä 1 350 000 eurolla vv. 2005-07.

Kemiaallisten aseiden osalta Suomi on Globaali kumppanuus -ohjelman käynnistymisen jälkeen rahoittanut suomalaista teknologiaa käyttävän ympäristönseurantajärjestelmän rakentamista Gornyn tuhoamisalueella n. 600 000 eurolla. Keskustelut Venäjän viranomaisten kanssa uudesta teknisestä hankkeesta on käynnistetty, mutta ne ovat edenneet hyvin hitaasti. Venäjä on esittänyt Suomelle osallistumista Maradikovskyn tuhoamislaitoksen ympäristövalvontajärjestelmän tai laitoksen henkilökunnan terveydentilan seurantalaitteiden hankkimiseen.

³ Ks. liite 4

Suomi on vv. 2005-06 rahoittanut Venäjällä toimivan kansainvälisen Green Cross -kansalaisjärjestön kemiallisiin aseisiin liittyvää tiedottamis- ja kansalaistiedostamishankkeita yht. 325 000 eurolla. Kansalaistoiminnan rahoitus on katsottu tuhoamisohjelman toimeenpanon onnistumisen kannalta tärkeäksi. Se lisää ohjelmien avoimuutta ja niiden vaikutuspiirissä asuvien tietoa ohjelmista, lieventää mahdollisia pelkoja, edistää asukkaiden ja alue- ja keskushallinnon välistä dialogia, vahvistaa hankkeiden hyväksyttävyyttä ja tukee asukkaiden toimintavalmiuksien parantamista mahdollisissa vaaratilanteissa.

V. 2006 lähialueyhteistyön toimintasuunnitelmaan sisältyy 700 000 euron määräraha kemiallisten aseiden tuhoamiseen liittyviin hankkeisiin Venäjällä. Määrärahasta n. 550 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi Venäjän federaation kemiallisten aseiden tuhoamisohjelman tukemiseen ja n. 150 000 euroa v. 2007 toteutettavien kansalaistoimintahankkeiden rahoittamiseen.

Suomi on mukana Globaali kumppanuus -rahoituksessa myös EU:n kautta. EU on luvannut rahoittaa Globaali kumppanuus -yhteistyötä yhteensä miljardilla eurolla. EU:n toteutunut tuki Globaali kumppanuuden kattamille alueille on myös ollut huomattavaa: rahoitussitoumukset yltyvät 775 milj. euroon ja maksatukset 429 milj. euroon (ks liite 5). Ydinturvallisuuden puolella EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa tuetaan Venäjän fissiilimateriaalin hävittämistä (6 milj. euroa) ja Venäjän ydinlaitosten turvajärjestelyjä (8 milj. euroa). Yhteisöbudjetista rahoitetaan Tacis-ohjelmasta Pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuuden (PUYK) ydinturvaikkunan kautta Venäjän ydinsukellusveneiden purkamista 40 milj. eurolla, Venäjän ydinmateriaalin valvontaa 28 milj. eurolla ja ydinlaitosten turvallisuutta Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Armeniassa 470 milj. eurolla. Kemiallisten aseiden osalta EU tukee yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamista 12 milj. eurolla ja yhteisöbudjetin puolella tähän liittyviä hankkeita 6 milj. eurolla. EU on tärkeä tukija myös Venäjän aseohjelmissa toimivien tutkijoiden uudelleentyöllistämishankkeissa (127 milj. euroa Tacis-ohjelmasta) ja entisen Neuvostoliiton maiden vientivalvonnan kehittämisessä (78 milj. euroa Tacis-ohjelmasta). EU harkitsee parhaillaan uusia Globaali kumppanuus -hankkeita yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa liittyen Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamiseen sekä biolaboratorioiden turvallisuuteen Ukrainassa. Yhteisöbudjetista Globaali kumppanuus -yhteistyötä voidaan jatkossa rahoittaa erityisesti ns. vakausinstrumentista, joka on osa EU:n ulkosuhderahoitusuudistusta vuosille 2007-13.

Liitteet

Liite 1: Ydinalan Globaali kumppanuus -yhteistyö Venäjällä

Ydinalan Globaali kumppanuus -yhteistyö Venäjällä kattaa pääasiassa neljä osa-aluetta: ydinsukellusveneiden alasajo, ydinkärkien turvallinen säilytys ja tuhoaminen, ydinmateriaalin turvallisuus ja tilinpito sekä asekelpoisen ydinmateriaalin tuhoaminen ja sen valmistuksen lopettaminen.

Ydinsukellusveneet

Vanhojen ydinsukellusveneiden alasajo on kemiallisten aseiden ohella toinen Venäjän Globaali kumppanuus -prioriteeteista. 250 ydinsukellusveneeseen laivaston lisäksi Venäjä on perinyt Neuvostoliitolta lukuisia ydinkäyttöisiä jäänmurtajia, risteilijöitä ja muita aluksia, joista suuren osan käyttöikä umpeutui 1990-luvun alussa. Ydinaseiden leviämisen ehkäiseminen sekä ympäristönäkökohdat vaativat alusten purkamisen lisäksi radioaktiivisen jätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen turvallista säilyttämistä ja käsittelyä. Prosessin infrastruktuuritarpeet ovat huomattavat, erityisesti ottaen huomioon syntyvän ydinmateriaalin vaatiman kymmenien vuosien säilytysajan.

Toistaiseksi Venäjä on poistanut käytöstä n. 200 ydinsukellusvenettä, mutta vasta n. 100 niistä on purettu. Purkutyötä tekee kahdeksan siihen nimettyä telakkaa luoteis-Venäjällä ja Kaukoidässä, ja siinä pyritään n. 15 aluksen vuosivauhtiin. Ydinsukellusveneiden alasajon suurimmat kansainväliset tukijat ovat Yhdysvaltojen ohella Kanada, Iso-Britannia, Saksa ja Norja. Lisäksi purkamista rahoitetaan Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin hallinnoimasta Pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuuden ydinturvallisuusikkunasta (PUYK). PUYK on toistaiseksi rahoittanut luoteis-Venäjän strategisen kokonaissuunnitelman ja on viimeistelemässä kattavaa purkusuunnitelmaa. Konkreettiset hankkeet ovat vasta käynnistymässä. Lisäksi Kaukoidän ydinsukellusveneiden purkaminen vaatii huomattavaa lisärahoitusta.

Ydinkärjet

Venäjän ensimmäinen ydinkärkiin liittyvä non-proliferaatiohaaste oli niiden turvallinen kuljetus muista entisen Neuvostoliiton maista Venäjälle 1990-luvun alussa. Erityisesti Yhdysvallat ja Iso-Britannia rahoittivat tämän vaatimia kuljetusvälineitä sekä kuljetusprosessin turvallisuusjärjestelmiä. Tämänhetkinen Globaali kumppanuus -yhteistyö liittyy ydinkärkivarastojen turvallisuusjärjestelyihin ja niiden vaatimaan koulutukseen. Päärahoittajina toimivat Yhdysvallat ja Saksa.

Ydinmateriaalin turvallisuus

Asekelpoisen plutoniumin ja korkearikasteisen uraanin (HEU) määrästä Venäjällä ei ole virallista tietoa, mutta se katsotaan tällä hetkellä suurimmaksi Venäjän ydinaseiden proliferaatiouhaksi. Yhdysvaltojen vuonna 2001 tekemän arvion mukaan Venäjällä on helposti varastettavissa yli 600 tonnia em. aineita. Materiaalin valvonta ja sen säilytystilojen turvallisuuden parantaminen on vaikeaa, koska sitä pitävät hallussaan sadat yritykset ja laitokset eri puolilla maata. Yhdysvallat käynnisti ensimmäisenä kattavan ohjelman näiden laitosten varustamiseksi moderneilla suojele-, valvonta ja tilinpitojärjestelmillä.

Lisäksi se on rahoittanut kansallisen tason sääntelyn ja sen toimeenpanovalmiuksien vahvistamista sekä tämän vaatimaa koulutusta. Suomen ohella myös muut EU-maat sekä Euratom rahoittavat alan yhteistyötä.

Asekelpoinen ydinmateriaali

Venäjä ja Yhdysvallat sopivat ensimmäistä kertaa v. 1993, että 500 tonnia Venäjän ydinaseista riisuttua korkearikasteista uraania muunnetaan matalarikasteiseksi ja myydään Yhdysvaltoihin ydinvoimaloiden polttoaineeksi. Vuonna 1994 laadittiin ensimmäinen sopimus Yhdysvaltojen tuesta Venäjän kolmen jäljelläolevan asekelpoista plutoniumia tuottavan ydinreaktorin sulkemiselle. Tätä täydennettiin v. 2001 sopimuksella näiden, Siperian Severskissä ja Zheleznogorskissa sijaitsevien reaktoreiden korvaamisesta fossiilikäyttöisillä voimalaitoksilla, tarkoituksena turvata entisten ydinkaupunkien lämmön- ja sähkönsaanti. Sopimusrypystä täydentävät Venäjän, Yhdysvaltojen ja muiden suurten Globaali kumppanuus -maiden kanssa tekemät sopimukset asekelpoisen plutoniumin muuntamisesta sellaiseen muotoon, ettei se ole käytettävissä ydinaseisiin. Sekä Venäjä että Yhdysvallat ovat sitoutuneet muuntamaan Kansainvälisen atomienergiajärjestön IAEA:n valvonnan alla 34 tonnia plutoniumia.

Sopimusten toimeenpano eteni hitaasti varsinkin alkuvaiheessa osaksi toiminnan suurista kustannuksista johtuen ja myös mm. siksi, että plutoniumin tuhoamista koskeva monenkeskinen rahoitusjärjestely on vielä sopimatta. Venäjän asekelpoisen plutoniumin tuhoamiskustannusten on arvioitu nousevan 2 mrd US dollariin. Korkearikasteisesta uraanista hieman yli puolet on toistaiseksi prosessoitu. Viimeinen asekelpoista plutoniumia tuottava reaktori Zheleznogorskissa voidaan nykyisten arvioiden mukaan sulkea v. 2011. Suomi tukee Ison-Britannian, Kanadan ja Alankomaiden tavoin Zheleznogorsk-hanketta.

Liite 2: Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamisohjelma

Kemiallisten aseiden kieltosopimus (CWC) velvoittaa sopimusosapuolet tuhoamaan vanhojen kemiallisten aseiden varastonsa sopimuksessa määritellyn aikataulun puitteissa, viimeistään v. 2012 mennessä. Venäjä on yksi niistä 6 valtiosta, jotka ovat ilmoittaneet alueellaan olevan kemiallisia aseita. Venäjän asearsenaali on em. maista huomattavin: 40 000 tonnia. Asevarastojen tuhoaminen on kuitenkin Venäjällä edennyt hitaasti: vuoden 2006 lopussa vasta n. 7 % arsenaalista oli tuhottu. Ohjelman II vaiheen (20 % tuhottu) loppuunsaattaminen aikataulussa eli v. 2007 huhtikuun loppuun mennessä on epävarmaa, ja v. 2009 45%:n määräaika ja v. 2012 lopullinen takaraja (100%) ovat Venäjälle suuri haaste.

Venäjä on valinnut ydinsukellusveneiden ohella kemialliset aseet Globaali kumppanuus -prioriteetikseen, ja maan oma panos tuhoamisohjelman rahoitukseen on kasvussa. Globaali kumppanuus -ohjelmassa mukana olevat avunantajat ovat sitoutuneet tukemaan Venäjän kemiallisten aseiden hävittämistä, mutta toistaiseksi annettu tuki on jäänyt lupauksista jälkeen.

Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamisohjelma

Venäjän yhteensä 40 000 tonnin kemiallisten aseiden varastot sijaitsevat 7 kohteessa: Gorny (Saratovin alue; varastot jo tuhottu), Kambarka (Udmurtian tasavalta), Kizner (Udmurtian tasavalta), Leonidovka (Penzan alue), Maradikovsky (Kirovin alue), Pohep (Bryanskin alue) ja Shchuchye (Kurganin alue). Venäjän ilmoittamista kemiallisista aseista 7500 tonnia koostuu Gornyn ja Kambarkan suurissa säiliöissä pidettävistä ihoärsytykseen perustuvista aineista (rikkisinappi, lewisiitti ja edellä mainittujen sekoitukset). Valtaosa aseista on kuitenkin 4-4,5 milj. ammuksien sisällytettyinä organofosforisena hermokaasuna (sariini, somaani, V-typin kaasut). Kiznerin ja Shchuchyen ammusvarastot sisältävät raketti- ja tykistöammuksia, kun taas Leonidovkan, Maradikovskin ja Pohepin varastoissa on ilmavoimien levitettäväksi tarkoitettuja aseita.

Venäjä laati ensimmäisen kemiallisten aseiden tuhoamissuunnitelmansa v. 1992, ja maan nykyinen tuhoamisohjelma perustuu v. 1996 tehtyyn ja viimeksi v. 2005 päivitettyyn suunnitelmaan. Tuhoamisohjelman toimeenpanovastuu on Venäjän federaation teollisuusvirastolla (Rosprom). Venäjän tavoitteena on rakentaa jokaiselle varastoalueelle tuhoamislaitos, jossa alueen kemialliset aseet tuhoataan. Toistaiseksi laitoksista Gorny on jo saattanut työnsä loppuun ja tuhoaminen on käynnistynyt Kambarkassa. Maradikovskin laitos avattiin syyskuussa 2006.

Venäjän kemiallisten aseiden tuhoamislaitosten suunniteltu aloitusajankohta ja kapasiteetti

laitos	aloitusajankohta	kapasiteetti (tonnia/vuosi)
Gorny	lopettanut	390
Kambarka	toiminnassa	2500
Maradikovsky	avattu 9/2006	4000
Shchuchye	2008	1700
Leonidovka	2008	3900
Pohep	2008	2000
Kizner	2009	1800

Venäjä arvioi tuhoamisen kokonaiskustannukset vv. 1996-2012 n. 194,6 mrd ruplaksi (5,7 mrd euroa⁴), joista n. 34,2 mrd ruplaa (1,0 mrd euroa) tulisi Venäjän mukaan kattaa kansainvälisellä avulla. Vuoden

⁴ Vaihtokurssi 27.6.2006

2006 alkuun mennessä Venäjä on oman ilmoituksensa mukaan vastaanottanut vain 5,9 mrd ruplaa (173 milj. euroa) kansainvälistä apua kemiallisten aseiden tuhoamiseen. Avunantajien laskelmien mukaan toteuma on huomattavasti suurempi, mutta jää kuitenkin vielä kauas tehdyistä sitoumuksista. Yhdysvaltojen lisäksi mukana ovat EU, Iso-Britannia, Ranska, Saksa, Italia, Alankomaat, Ruotsi, Belgia, Irlanti, Tsekki, Puola, Norja, Sveitsi, Kanada, Uusi-Seelanti ja Suomi. Yhdysvallat on indikoinut, ettei se ole enää aikeissa käyttää merkittäviä summia Venäjän kemiallisten aseiden hävittämiseen, vaan odottaa muiden avunantajien kantavan osansa taakasta. EU-maiden Venäjällä rahoittamat hankkeet ovat yleensä olleet 1-5 milj. euron suuruisia. EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan budjetista on rahoitettu Saksan toimeenpanemaa hanketta Gornyssa (6 milj. euroa) ja Ison-Britannian toimeenpanemaa hanketta Shchuchyessa (2 milj. euroa). V. 2005 käynnistyi Saksan Kambarkassa toteuttama hanke, jota EU tukee 4 milj. eurolla. Lisäksi kemiallisten aseiden tuhoamiseen liittyy ympäristöseurantaa ja puhdistamista on rahoitettu TACIS-ohjelmasta (6 milj. euroa).

Kemiallisten aseiden kieltojärjestö OPCW:n tarkastajat valvovat kieltosopimuksessa säädettyjen menettelyjen mukaisesti Venäjän tuhoamisohjelman edistymistä, ja asiasta raportoidaan säännöllisesti järjestön hallintoelimille. Venäjän tuhoamisohjelmalle annettavaa apua koordinoidaan kahdesti vuodessa järjestettävissä Globaali kumppanuus -ohjelman avunantajakokouksissa sekä Haagissa Kemiallisten aseiden kieltojärjestön hallintoneuvoston kokousten yhteydessä järjestettävissä koordinaatiokokouksissa.

Liite 3: Muiden avunantajien Globaali kumppanuus -sitoumukset⁵

EU ja EU-maat

- EU: 1 mrd euroa (ks. tarkemmin liite 5);
- Saksa: 1,5 mrd euroa ydin- ja kemiallisiin hankkeisiin; esim. ydinsukellusveneiden alasajo, kemiallisten aseiden tuhoaminen sekä ydin- ja säteilyturvallisuus;
- Italia: 1 mrd euroa ydin-, kemiallisiin ja biologisiin hankkeisiin, erityisesti ydinsukellusveneiden alasajoon;
- Ranska: 750 milj. euroa ydin-, kemiallisiin ja biologisiin hankkeisiin. Suurimmat sitoumukset liittyvät plutoniumin tuhoamiseen ja tukeen Pohjoisen ulottavuuden ympäristökumppanuuden (PUYK) ydinturvallisuusikkunalle;
- Iso-Britannia: 588 milj. euroa ydin- ja kemiallisiin hankkeisiin sekä entisten aseohjelmien tutkijoiden uudelleentyöllistämiseen. Suurimmat tukikohteet ovat liittyneet kemiallisten aseiden tuhoamiseen, plutoniumin hävittämiseen sekä ydinsukellusveneiden alasajoon;
- Ruotsi: 25,6 milj. euroa ydin-, kemiallisiin ja biologisiin hankkeisiin, joista pääosassa ovat ydinturvallisuushankkeet;
- Alankomaat: 24 milj. euroa kemiallisiin ja ydinhankkeisiin, erityisesti kemiallisten aseiden tuhoamiseen;
- Tanska: 17 milj. euroa pääasiassa ydinalan hankkeisiin;
- Puola: 7900 euroa/vuosi kemiallisiin hankkeisiin ja entisten aseohjelmien tutkijoiden uudelleentyöllistämiseen.

Muut maat

- Yhdysvallat: 10 mrd US dollaria kaikille Globaali kumppanuus -ohjelman aloille Venäjällä, Ukrainassa, Georgiassa, Kazakstanissa ja Uzbekistanissa. Suurin panos kohdistetaan olemassaoleviin ydinalan hankkeisiin, erityisesti asekelpoisen korkearikasteisen uraanin ja plutoniumin hävittämiseen ja sen säilytysturvallisuuden parantamiseen. Myös kemiallisten aseiden tuhoaminen, biologisten aseiden leviämisen ehkäiseminen sekä vientivalvonta ja rajavartiointi ovat USA:n prioriteetteja;
- Kanada: 703 mrd euroa kaikille Globaali kumppanuus -ohjelman prioriteettialoille;
- Japani: 157 milj. euroa pääasiassa ydinhankkeisiin, muun muassa plutoniumin uudelleensijoittamiseen sekä ydinsukellusveneiden alasajoon;
- Norja: 100 milj. euroa pääasiassa ydinhankkeisiin, esimerkiksi ydinsukellusveneiden alasajoon;
- Sveitsi: 9,5 milj. euroa kemiallisten aseiden tuhoamiseen;
- Korea: 2,2 milj. euroa entisten aseohjelmien tutkijoiden uudelleentyöllistämiseen.

⁵ Lähteet: Globaali kumppanuus -työryhmän raportit G-8-huippukokouksille

Liite 4: Suomen Globaali kumppanuus -hankkeet

Country of Project	Project Description	Project Status: Milestones, Implementation Comments	Funds Committed	Funds Expended
			January 2004 - June 2006 in 000's EUR	January 2004 - June 2006 in 000's EUR
Russia and Ukraine	Nuclear material safeguards	Long-term projects in 4 areas: cooperation with Russian authorities, development of verification methods, participation in multilateral cooperation, support for nuclear material controls in Ukraine	345	230
Russia	Nuclear waste management	Long-term cooperation area. Projects include development of control manuals and methods, training and participation in multilateral cooperation	270	160
Russia	Nuclear safety at Kola Nuclear Power Plant	Several long-term projects on technical safety improvements have been carried out. Ongoing projects cover e.g. development of working methods, training in non-destructive inspections, improving fire safety and supporting probabilistic safety analyses	1280	880
Russia	Nuclear safety at Leningrad Nuclear Power Plant	Several long-term projects have been completed. Ongoing projects cover e.g. development of working methods, enhancing non-destructive inspection equipment and skills, improving fire safety and supporting probabilistic safety analyses	2090	1360
Russia	Nuclear Emergency Preparedness	Long-term cooperation area. Projects located mainly in Northwest Russia. Several projects completed. Ongoing projects cover e.g. radiation monitoring systems for environment and personnel as well as testing alarm systems	460	300
Russia and Ukraine	Regulatory Cooperation on nuclear safety	Long-term cooperation area. Projects aim at strengthening the capacity of nuclear and	470	300

		radiation safety authorities		
Russia and Eastern Europe	Other non-specified international projects on nuclear safety and safeguards	Covering funding for e.g. cooperation in multilateral fora, planning, organising and reporting on bilateral cooperation	945	630
Russia	Northern Dimension Environmental Partnership (NDEP)	Finland's contribution to the nuclear window of the NDEP in 2002-06	2000	2000
Ukraine	Chernobyl Shelter Fund	Finland's contribution to the EBRD's Chernobyl Shelter Fund totals EUR 700 000 in 2005-06. A further contribution will be made in 2007.	1000	700
Russia	Elimination of Weapons Grade Plutonium Production	Finland's contribution to the Zheleznogorsk Plutonium Production Elimination Project, implemented by the US, made in June 2006	500	500
Russia	Contribution to the Russian Special Federal Programme of Destruction of Chemical Weapons Stockpiles	Delivery and installation of a fixed Chemical Warfare Agent Detection Network to the Chemical Weapons Destruction Facility in Gornyy completed in 2003. Discussions ongoing on a new cooperation project	1139	589
Russia	Support to non-governmental organisations' activities for facilitating Russian chemical weapons destruction	Public outreach and information projects implemented by Green Cross Legacy Programme in 2005 and ongoing in 2006. Further funding for NGO activities planned for 2007.	475	325

Liite 5: EU:n Globaali kumppanuus -hankkeet⁶

<i>Funds committed</i>	<i>Funds expended</i>	<i>Project description</i>
470 million	237 million (Russia: 82; Ukraine 130; Armenia 10; Kazakhstan 3; Multi 12)	Improve nuclear safety of nuclear installations (Russia, Ukraine, Kazakhstan, Armenia)
126.5 million	108.8 million	Reconversion of former weapons scientists (TACIS Programme contribution to the ISTC and STCU)
78 million	17.6 million	Border security and export control and the rest to chemical weapons destruction and fissile materials disposition (TACIS Programme)
40 million	40 million	Nuclear submarine dismantlement/ contribution to the nuclear window of the Northern Dimension Environmental Partnership (NDEP), managed by EBRD
28 million	4.6 million	Improve nuclear safeguards in Russia (TACIS Programme)
12 million	10 million	Chemical destruction in Russia (EU Joint Action)
8 million	-	Physical protection of nuclear installations Russia (EU Joint Action)
6 million	6 million	Chemical weapons facilities decont. and reconversion Russia (TACIS Programme)
6 million	4.8 million	Fissile material disposition (in particular Plutonium) Russia (EU Joint Action)
774.5 MEUROS	428.8 MEUROS	

⁶ Lähde: luonnos Globaali kumppanuus -työryhmän raportiksi Pietarin G-8-huippukokoukselle heinäkuussa 2006